

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.4.2021
COM(2021) 157 final

2021/0083 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande på unionens vägnar och provisorisk tillämpning av luftfartsavtalet mellan Staten Qatar, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Luftfartsavtalet mellan Staten Qatar (nedan kallad *Qatar*) och Europeiska unionen och dess medlemsstater har förhandlats fram av kommissionen i enlighet med rådets bemyndigande av den 7 juni 2016.

Det finns redan i dag en lufttrafik mellan unionen och Qatar, men den bedrivs på grundval av bilaterala avtal mellan enskilda medlemsstater och Qatar.

Det ingår i unionens yttre luftfartspolitik att förhandla fram övergripande luftfartsavtal om det visat sig att sådana avtal skulle ge mervärde och ekonomiska fördelar. Avtalet syftar särskilt till

- att säkerställa rättvis konkurrens, icke-diskriminering, öppenhet och lika villkor för ekonomiska aktörer,
- att gradvis öppna marknaden när det gäller tillträde till flygrutter och kapacitet,
- förbättra förbindelserna, vilket gynnar konsumenterna och ekonomin.

• Allmän bakgrund

I förhandlingsdirektiven anges som allmänt mål att förhandla fram ett omfattande luftfartsavtal i syfte att stegvis nå en ömsesidig marknadsöppning, öka regleringssamarbetet och lagstiftningskonvergensen och säkerställa rättvis konkurrens och öppenhet.

Den 4 mars 2019 paraferade de båda parterna ett utkast till avtal med Qatar i enlighet med förhandlingsdirektiven.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Att EU ingår ett luftfartsavtal är ett viktigt led i utvecklingen av EU:s yttre luftfartspolitik, såsom beskrivs i kommissionens meddelanden COM(2012) 556 final "EU:s yttre luftfartspolitik – att möta framtidens utmaningar" och COM(2015) 598 final "En luftfartsstrategi för Europa": Qatar är en av de snabbast växande marknaderna utanför EU och antalet passagerare har ökat till mer än sex miljoner (Eurostat 2019). Nästan alla medlemsstater har redan beviljat fullt marknadstillträde genom sina befintliga bilaterala luftfartsavtal med Qatar. Dessa avtal saknar dock lämpliga bestämmelser om väsentliga beståndsdelar för att undvika missbruk på en liberaliserad marknad, såsom rättvis konkurrens, öppenhet och sociala frågor.

• Överensstämmelse med gällande bestämmelser på området

Bestämmelserna i avtalet ska ha företräde framför gällande bestämmelser i de befintliga bilaterala luftfartsavtalen mellan medlemsstater och Qatar. Redan gällande trafikrättigheter enligt dessa bilaterala avtal som inte täcks av detta avtal kan dock fortsätta att utövas, förutsatt att det inte sker någon diskriminering mellan medlemsstaterna eller i dessa stater etablerade aktörer.

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/712 om skydd av konkurrensen inom luftfarten säkerställs att alla åtgärder som antas på grundval av förordningen måste följa internationella skyldigheter, inbegripet de som föreskrivs i detta avtal.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Artiklarna 100.2 och 218.5 jämförda med artikel 218.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Avtalets bestämmelser kommer att ha företräde framför gällande bestämmelser i befintliga överenskommelser som ingåtts av enskilda medlemsstater. Genom avtalet skapas lika och enhetliga villkor för marknadstillträde samtidigt för alla lufttrafikföretag från unionen och skapas nya ordningar för regleringssamarbete och lagstiftningskonvergens mellan Europeiska unionen och Qatar på områden som är av avgörande betydelse för flygsäkerhet, luftfartsskydd och en effektiv lufttrafik. Dessa ordningar kan endast uppnås på unionsnivå.

Åtgärder på unionsnivå kommer av följande skäl att göra det lättare att uppnå förslagets mål.

Avtalet innebär att dess villkor samtidigt kommer att gälla alla 27 medlemsstater. Medlemsstaterna kommer att tillämpa samma regler utan diskriminering, till nytta för alla lufttrafikföretag inom unionen oavsett nationalitet. Det innehåller omfattande bestämmelser om subventioner, konkurrensbegränsande metoder och öppenhet samt stabila mekanismer för att verkställa dem, vilket bidrar till att skapa lika villkor för lufttrafik mellan EU och Qatar och mellan EU och andra destinationer, till exempel i Asien, som drivs via Qatar.

Genom avtalet får alla lufttrafikföretag från unionen tillgång till affärsmöjligheter, till exempel i fråga om markttjänster, gemensamma linjebeteckningar, intermodalitet och fri prissättning, och tar bort kravet på att lufttrafikföretag från unionen ska arbeta tillsammans med en lokal sponsor för att inrätta lokala kontor i Qatar. Det innehåller också bestämmelser om sociala frågor i linje med dem som ingår i EU:s internationella handelsavtal, där parterna förbinder sig att förbättra social- och arbetsmarknadspolitiken i enlighet med sina internationella åtaganden, särskilt inom ramen för Internationella arbetsorganisationen (ILO).

Efter en övergångsperiod kan lufttrafikföretag fritt bedriva passagerar- och frakttrafik från vilken plats som helst i Europeiska unionen till Qatar, inom ramen för ett enda regelverket, vilket för närvarande inte är fallet. Lufttrafikföretagen kommer också att kunna utföra vissa rena frakttjänster till bortomliggande platser som omfattas av geografiska begränsningar och turtäthetsbegränsningar.

Det gradvisa avskaffandet av restriktioner för marknadstillträde mellan unionen och Qatar kommer inte bara att attrahera nya marknadsaktörer och ge underutnyttjade flygplatser nya möjligheter, utan kommer också att underlätta konsolidering bland lufttrafikföretag från unionen.

- **Proportionalitetsprincipen**

En gemensam kommitté kommer att inrättas för att diskutera frågor som rör tillämpningen av avtalet. Den gemensamma kommittén kommer att främja diskussioner på expertnivå och får överväga vilka områden som kan komma i fråga för en vidareutveckling av avtalet. Kommittén kommer att bestå av företrädare för kommissionen och medlemsstaterna samt företrädare för Qatar.

Medlemsstaterna kommer även i fortsättningen att utföra sina vanliga förvaltningsuppgifter inom ramen för den internationella lufttransporten, men detta kommer att ske i enlighet med gemensamma regler som tillämpas enhetligt.

- **Val av instrument**

Internationellt avtal.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

I enlighet med artikel 218.4 i EUF-fördraget har kommissionen fört förhandlingarna i samråd med en särskild kommitté. Berörda parter från hela värdekedjan inom luftfarten samt arbetsmarknadens parter, särskilt fackföreningar, har rådfrågats under förhandlingarna. De synpunkter som lämnats under denna process har beaktats.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Avtalet utgörs av en huvudtext med de viktigaste principerna samt två bilagor: bilaga I om övergångsbestämmelser och bilaga II om geografisk tillämplighet för femte frihetsrättigheter för rena frakttjänster.

Från och med den 1 januari 2021 är unionsrätten inte längre tillämplig på Förenade kungariket. Efter överenskommelse med Qatar har därför alla hänvisningar till Förenade kungariket i den paraferade texten tagits bort och en standardiserad territoriell bestämmelse lagts till.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande på unionens vägnar och provisorisk tillämpning av luftfartsavtalet mellan Staten Qatar, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 100.2 jämförd med artikel 218.5,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Den 7 juni 2016 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar med Staten Qatar om ett luftfartsavtal (nedan kallat *avtalet*) mellan Staten Qatar, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan. Förhandlingarna slutfördes med framgång genom att avtalet paraferades den 4 mars 2019.
- (2) Avtalet bör undertecknas på unionens vägnar, med förbehåll för att det ingås vid en senare tidpunkt.
- (3) Avtalet bör tillämpas provisoriskt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Undertecknandet av luftfartsavtalet mellan Staten Qatar, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, godkänns härmed på unionens vägnar, med förbehåll för att det nämnda avtalet ingås.

Texten till avtalet åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Rådets generalsekretariat ska utfärda det instrument som ger den eller de personer som anges av avtalets förhandlare full befogenhet att underteckna avtalet, med förbehåll för att det ingås.

Artikel 3

I avvaktan på att avtalet träder i kraft ska det tillämpas provisoriskt av unionen i enlighet med artikel 29.3 i avtalet.

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*